

Program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty školní rok 2022/2023

Střední zdravotnická škola, Opava, příspěvková organizace

tel.: 553 652 325, 553 663 041

www.szsopava.cz

e-mail: reditelka@zdrav-sk.opava.cz

1. ÚVOD EVVO

Program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) vychází z metodického pokynu MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, který vyplývá ze zákona č. 380/2009 Sb. o právu na informace o životním prostředí. Základní rámec pro EVVO vychází ze strategického dokumentu, Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v ČR. Významným dokumentem, který byl schválen vládou ČR, je Strategie udržitelného rozvoje České republiky.

EVVO se rozumí všestranné rozvíjení klíčových kompetencí v rámci vzájemných vztahů mezi člověkem a životním prostředím, s důrazem na vyvážené působení nejen společenských, ale i přírodních faktorů. Jde tedy o motivaci a poskytnutí příležitosti k dosažení znalostí, dovedností, postojů a návyků k ochraně a zlepšování životního prostředí, k utváření hierarchie životních hodnot slučitelných s udržitelným rozvojem, k smysluplnému jednání a tvořivosti ve prospěch životního prostředí. Nezanedbatelná je provázanost EVVO s problematikou zdraví a zdravého životního stylu.

K důležitým kompetencím rozvíjených EVVO patří zejména:

V oblasti kompetencí k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální:

- aktivně využívat kooperativní a komunikační dovednosti jako nástroje pro řešení problémů životního prostředí,
- hledat různé varianty řešení problémů životního prostředí,
- schopnost kriticky posuzovat a vyhodnocovat informace související s životním prostředím

V oblasti pracovní kompetence, v rámci odborných kompetencí:

- osvojit si praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou a uplatňovat je v každodenním životě,
- uplatňovat principy udržitelného způsobu života v občanském a pracovním jednání (odpovědně a ekonomicky nakládat s přírodními zdroji a odpady v souladu se strategií udržitelného rozvoje, minimalizovat negativní vlivy na životní prostředí).

V oblasti kompetence občanské:

- znát z vlastní zkušenosti přírodní a kulturní hodnoty ve svém okolí, chápat příčiny a následky jejich poškozování, rozumět jedinečnosti svého regionu a jeho potřebám,
- uvažovat v souvislostech, vnímat závislost rozvoje lidské společnosti na přírodě a na stavu životního prostředí, porozumět zákonitostem biosféry, ekonomické, sociální a

ekologické provázanosti světa, problémům životního prostředí z globálního i lokálního hlediska a jejich příčinám,

- orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody a poučit se z problémů životního prostředí od minulosti až po současnost a v tomto kontextu pak uvažovat o budoucnosti,
- odpovědně jednat vůči přírodě a prostředí v každodenním životě a aktivně a kvalifikovaně se účastnit ochrany životního prostředí včetně zapojení do souvisejících veřejných diskusí a rozhodovacích procesů o využívání krajiny.

2. CÍL EVVO

Cílem EVVO je vypracování dlouhodobého a krátkodobého - ročního programu v rámci Střední zdravotnické školy v Opavě podle aktuálních místních a regionálních podmínek.

V rámci tohoto programu řešíme:

1. Možnost a způsoby uplatňování programu EVVO v jednotlivých vyučovacích předmětech všeobecného i odborného směru.
2. Možnost poskytnout co nejširší přísun informací v oblasti ekologické výchovy.
3. Rozšiřování spolupráce školy s rodinou, obcí, s dalšími školami, se vzájemným předáváním zkušeností v oblastech životního prostředí.
4. Navázání spolupráce s různými vládními a nevládními organizacemi zaměřenými na zvyšování úrovně ekologické výchovy (střediska, centra, stanice, odbory jednotlivých úřadů apod.)
5. Pochopení principu trvalé udržitelnosti, propagace a propojení aspektů ekologických, ekonomických a sociálních s výchovou, osvětou a vzděláním za lepší kvalitu životního prostředí.
6. Uvědomění si zodpovědnosti každého jedince za chování a vztah k prostředí, ve kterém žije, dále utváření životních postojů a hodnotové orientace žáků, ovlivňování a tvarování životního stylu ve smyslu udržitelného rozvoje.

3. VLASTNÍ PROGRAM EVVO

Vlastní program EVVO je rozdělen na 2 části:

3.1 dlouhodobá část - výhledový program realizace EVVO

3.2 krátkodobá část - roční program EVVO pro daný školní rok

Školní plán EVVO je vydán na základě metodického pokynu MŠMT č. j. 16745/2008 – 22 k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) a v návaznosti na školní vzdělávací program.

Jak bylo zmíněno v úvodu, při realizaci EVVO se přihlíží k důležitým klíčovým kompetencím definovaným v ŠVP, a to zejména: kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, kompetence pracovní a kompetence občanské.

Škola EVVO nevyučuje jako samostatný předmět, ale promítá se napříč učebními osnovami jednotlivých předmětů v rámci zařazení průřezového tématu environmentální výchova.

3.1 DLOUHODOBÝ PROGRAM EVVO

V souvislosti s programem EVVO je třeba věnovat pozornost vztahu mezi environmentální výchovou, občanskou výchovou i zdravotní výchovou v rámci odborných předmětů školy. Z hlediska vzdělávání je nutné podporovat informační zdroje a jejich přístupnost, využívání internetu v učebně výpočetní techniky, odbornou a žákovskou knihovnu školy. V souvislosti s programem EVVO je důležité dbát na péči o prostředí školy a jeho okolí. Jedná se především o zajišťování pravidelné údržby a úklidu školy, ekologizaci školy, šetření energií, zajištění třídění odpadu a odvozu odpadu a podpora stále většího používání ekologicky šetrných výrobků i postupů.

Nutná je spolupráce školy s různými subjekty mimo školu (rodiče, obec, veřejná správa, zdravotnická zařízení, střediska a centra ekologické výchovy).

S dlouhodobým programem EVVO je spjata také získávání informací o zákonech a nařízeních vlády ČR, MŠMT a jiných institucí působících v dalších resortech mimo školství. Důležité je vhodné zařazování výročí aktuální události - Den životního prostředí, Den Země apod., protože mají značný výchovný význam z hlediska ochrany podmínek života a nezbytnosti trvale udržitelného rozvoje na celém světě. Naznačené aktivity budou aktuálně zařazeny v krátkodobých programech školy. Program EVVO bude pak vhodně pozitivně působit na studenty a celou veřejnost a tím ovlivňovat do budoucnosti nový náhled na život a způsob myšlení. U studentů podporuje samostatnost a tvořivost.

3.2 KRÁTKODOBÝ PROGRAM EVVO PRO ŠKOLNÍ ROK 2022/2023

1. Přehled o Dalším vzdělávání pedagogických pracovníků nejen v oblastech ŽP.
2. Informovanost a zapojení všech pracovníků školy SZŠ Opava do programu EVVO - tzv. informační gramotnost, uplatnění ekologických aspektů.
3. Začlenění programu EVVO do tematických celků – spolupráce se ŠVP, dbát na mezipředmětové propojení.
4. Neustálá sledovanost ekologických akcí ve vztahu životního prostředí a zdraví člověka, jak na úrovni ČR, tak celého světa a dostat je do širokého podvědomí studentů školy a pedagogů s pravidelnou informovaností a následnou diskusí v jednotlivých vyučovacích předmětech.
5. Průběžná kontrola doprovodných akcí a jejich přímé zapojení nejen v rámci programu EVVO, ale i do prevence sociálně patologických jevů, především zdravého životního stylu - např. "Srdíčkový den", "Bílá pastelka", "Den proti kouření", "Květinkový den", „Den boje proti AIDS“ apod.
6. Pravidelná kontrola prostor školy - dozory o přestávkách - celkové zlepšování prostředí školy (pořádek ve škole a v okolí o přestávkách a po skončení výuky).
7. Neustálá kontrola bezpečnosti a ochrany zdraví studentů a pedagogů spojená s dodržováním

- zásad bezpečnosti a hygieny práce při všech školních a mimoškolních činnostech a akcích.
8. Pravidelná kontrola úklidu školy a jeho okolí související s odpadovým hospodářstvím programu EVVO - třídění odpadu apod.
 9. Zlepšování používání šetrných výrobků (ekologických výrobků) a lepších technologických postupů nezatěžujících životní prostředí v rámci výuky v budově školy i mimo ni (např. na souvislé praxi studentů).
 10. Doplnění zpracovaných možných rizik všech prostor školy a učeben jednotlivých předmětů - ošetřovatelství, tělesné výchovy, výpočetní techniky, chemie a fyziky apod.
 11. Maximální zlepšování prostředí školy a jejího okolí - ekologizace (doplňování zeleně).
 12. Rozšíření nádob na recyklaci (např. sklo, hliník, drobný elektroodpad).
 13. Větší ekologizace provozu školy (používání recyklovaných materiálů, snižování spotřeby energií a vody apod.)
 14. Doprovodné akce - pravidelné odborné exkurze do zdravotnických zařízení s možností sledování celkového stavu pracovních podmínek a životního prostředí a také v rámci akcí jednotlivých tříd - výlety apod.
 15. Každoroční účast na multimediálních projekcích v rámci projektu Planeta Země 3000, organizovanou společností Planeta Země.
 16. Účast na každoročním setkávání koordinátorů Moravskoslezského kraje.
 17. Zapojení se do soutěže Biologická olympiáda.
 18. Používání pomůcek řešících problematiku ŽP v jednotlivých předmětech výuky na škole a s jejich postupným doplňováním.
 19. Vytváření projektů se studenty na aktuální témata souvisejících s EVVO.
 20. Vytváření a využívání online prostředků.
 21. Zapojování do online soutěží – např. Den Země aj.

4. POMŮCKY

Soubor transparentů Základy ekologie I, II, III – KLIMA s.r.o. Praha 2002 – sborovna
Internetové zdroje – např. Vítejte na Zemi, apod.
Odborná literatura v odborné knihovně školy
Chráněná území Opavska – M. Kubačka, AU design graphics 2005
Transparent Chráněná území ČR

5. ZÁVĚR

Program EVVO doporučuje jak v krátkodobé, tak i v dlouhodobé části prosazovat nové myšlenky a záměry o ochraně životního prostředí. Tím působí na studenty, pedagogy, rodiče a celou veřejnost s důrazem na význam péče o životní prostředí, zdraví člověka a možnosti tzv. trvale udržitelného rozvoje.

Zpracovala: L. Kupčíková, koordinátorka EVVO

Schváleno: M. Gebauerová, ředitelka školy